

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 890/2014-29

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 17. júna 2015 v senáte zloženom z predsedu Sergeja Kohuta (sudca spravodajca) a zo sudcov Lajosa Mészárosa a Ladislava Orosza prerokoval prijatú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] [REDACTED], zastúpenej obchodnou spoločnosťou HKP Legal, s. r. o., Sasinkova 6, Bratislava, konajúcou prostredníctvom konateľa a advokáta Mgr. Petra Kuboviča, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Liptovský Mikuláš v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 177/2006 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDACTED] na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Liptovský Mikuláš v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 177/2006 p o r u š e n é b o l o .

2. [REDACTED] p r i z n á v a finančné zadostučinenie v sume 2 000 € (slovom dvetisíc eur), ktoré je Okresný súd Liptovský Mikuláš p o v i n n ý vyplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. [REDAKOVANÉ] priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v sume 139,92 € (slovom stotridsaťdeväť eur a deväťdesiatdva centov), ktoré je Okresný súd Liptovský Mikuláš p o v i n n ý vyplatiť na účet obchodnej spoločnosti HKP Legal, s. r. o., Sasinkova 6, Bratislava, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Vo zvyšnej časti sťažnosti n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. II. ÚS 890/2014-12 z 11. decembra 2014 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Liptovský Mikuláš (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 177/2006 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Sťažovateľka v podstatnej časti sťažnosti uviedla:

„Dňa 27. 9. 2006 som podala na Okresný súd Liptovský Mikuláš žalobu o vypořádanie bezpodielového vlastníctva... Toto konanie sa vedie pod sp. zn. 8C/177/2006.

Základom dokazovania bolo vypracovanie dvoch znaleckých posudkov, jedného na zistenie hodnoty investícií vložených do rodinného domu bývalého manžela... a všeobecnej ceny vedľajšej stavby rodinného domu postavenej za trvania manželstva... a druhého na zistenie hodnoty strojov a zariadení tvoriacich vybavenie stolárskej dielne...

Keďže na vyššie uvedené prosby môjho právneho zástupcu okresný súd nereagoval, listom z 12. 4. 2013 som požiadala o prijatie opatrenia na urýchlenie konania predsedníčku okresného súdu.

Na základe tejto mojej žiadosti mi predsedníčka okresného súdu odpovedala listom z 13. 5. 2013, v ktorom uviedla, že od ostatného pojednávania, ktoré sa uskutočnilo 16. 1. 2012 súd nevykonal vo veci žiadne dôkazy, ďalej že podľa vyjadrenia zákonnej sudkyne ide skutkovo náročnú vec, keď pre ďalšie konanie je potrebné vysporiadať sa so závermi znalca a v súvislosti s tým rozhodnúť o odmene znalca, prípadne zvážiť, či vo veci nebude nutné nariadiť kontrolné znalecké dokazovanie. V liste predsedníčka súdu tiež poukázala na to, že nečinnosť od januára 2012 v danej veci je ovplyvnená neprimeraným zaťažením sudcov tunajšieho súdu, ktorí nie sú schopní v primeranej lehote vybaviť všetky pridelené veci a to má za následok predlžovanie lehôt medzi jednotlivými úkonmi, kedy súd v tej ktorej veci koná. Na záver listu predsedníčka súdu uviedla, že je však nesporné, že konanie v predmetnej veci trvá na tunajšom súde už 7 rokov, a preto uložila sudkyňi povinnosť venovať pozornosť tejto veci a že postup tunajšieho súdu v tomto konaní bude do budúcnosti sledovať, s cieľom dosiahnuť skrátenie stagnačných lehôt medzi jednotlivými úkonmi súdu.

Listom z 31.12.2014 som znova žiadala predsedníčku súdu o prijatie opatrenia na urýchlenie súdneho konania, poukazovala som na to že od ostatného pojednávania, ktoré bolo 16. 1. 2012, sa ďalšie pojednávanie neuskutočnilo.

Na základe tejto mojej opakovanej žiadosti mi predsedníčka súdu odpovedala listom z 12. 2. 2014, v ktorom uviedla, že preskúmaním zistila, že vo veci sa nekoná, čo zákonná sudkyňa odôvodňuje neprimeraným množstvom vecí, ktoré sú jej prideľované, v dôsledku čoho nemôže plynulo konať vo všetkých veciach. Ďalej v liste predsedníčka súdu uvádza, že na dĺžke trvania konania sa nepochybné podieľa skutočnosť, že tunajší súd, je dlhodobo personálne poddimenzovaný, na čo opakovane upozorňovala aj Ministerstvo spravodlivosti SR, no že napriek tomu doba, po ktorú súd nekonal v mojej veci, nie je primeraná, na čo bola sudkyňa upozornená ešte v roku 2013 a v súčasnom období jej bolo uložené napomenutie v zmysle zákona č. 385/2000 Z. z.

Ani po vyššie uvedenom opatrení zákonná sudkyňa ku dňu napísania tejto sťažnosti termín pojednávania nevytýčila.

Z uvedeného je podľa môjho názoru zrejmé, že Okresný súd Liptovský Mikuláš svojou nečinnosťou od 16. 1. 2012, ktorá pretrváva, porušil čl. 48. ods. 2 ústavy, v zmysle ktorého každý má právo, aby sa jeho vec prerokovala bez prietahov.

Nečinnosť okresného súdu vyvoláva u mňa právnu neistotu, pričom intenzitu tohto stavu ešte stupňuje skutočnosť, že celé konanie... trvá už vyše osem rokov.

Navyše nejde u mňa len o právnu neistotu. Keďže rodinný dom, v ktorom som bývala počas manželstva, patrí môjmu bývalému manželovi a bývalý manžel sa ku mne správal hrubo, bola som nútená sa z toho rodinného domu presťahovať. Byt, do ktorého som sa presťahovala, bolo potrebné zrekonštruovať. Peniaze na rekonštrukciu bytu som si požičala od svojho syna s tým, že mu túto pôžičku vrátim z peňazí, ktoré získam ako náhradu za vyrovnanie v rámci vyporiadania BSM. ... Môjmu duševnému stavu poznačenému neprimerane dlho trvajúcim súdnym konaním neprispievajú ani uštipačné poznámky môjho bývalého manžela, že som ani prostredníctvom súdu proti nemu nič nedosiahla.“

Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd o jej sťažnosti rozhodol týmto nálezom:

„1. Základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov v zmysle čl. 48 ods. 2 Ústavy SR bolo postupom Okresného súdu Liptovský Mikuláš v konaní vedenom pod sp. zn. 8C/177/2006 porušené.

2. Okresnému súdu Liptovský Mikuláš prikazuje, aby v konaní vednom pod sp. zn. 8C/177/2006 konal bez ďalších prietahov.

3. Sťažovateľke priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 7 000 eur, ktoré mu je Okresný súd Liptovský Mikuláš povinný vyplatiť na účet advokátskej kancelárie... do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Liptovský Mikuláš je povinný uhradiť sťažovateľke trovy právneho zastúpenia... v sume 139,92 eur na účet advokátskej kancelárie... do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

Na výzvu ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrili obaja účastníci konania: okresný súd, zastúpený jeho predsedníčkou, listom sp. zn. Spr 176/15 z 2. februára 2015 a právny zástupca sťažovateľky stanoviskom k uvedenému vyjadreniu okresného súdu doručeným 26. februára 2015.

Predsedníčka okresného súdu vo vyjadrení uviedla:

„Preskúmaním som zistila, že dňa 27. 09. 2006 sa na tunajšom súde pod sp. zn. 8C/177/2006 začalo konanie o návrhu [REDAKOVANÉ] proti [REDAKOVANÉ] o vysporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov... Zo spisu 8C/177/2006 vyplýva, že sudkyňa konala plynulo v lehotách primeraných množstvu pridelovaných vecí do 05. 04. 2012, kedy nadobudli právoplatnosť uznesenia o znalečnom znalca [REDAKOVANÉ]. Následne sudkyňa začala vykonávať úkony smerujúce k vybaveniu veci až 29. 10. 2014, kedy nariadila pojednávanie na deň 08. 12. 2014.

V období od 05. 04. 2012 do 29. 10. 2014 navrhovateľka [REDAKOVANÉ], zastúpená advokátom [REDAKOVANÉ], požiadala písomne konajúcu sudkyňu trikrát o uskutočnenie pojednávania... Listom zo dňa 12. 04. 2013 požiadala navrhovateľka [REDAKOVANÉ] aj predsedníčku súdu o prijatie opatrenia na urýchlenie súdneho konania 8C/177/2006. Táto sťažnosť [REDAKOVANÉ] bola predsedníčkou súdu vybavená listom Spr 636/13-3 zo dňa 13. 05. 2013, v ktorej bolo sťažovateľke oznámené, že nečinnosť v danej veci je ovplyvnená neprimeraným zatažením sudcov tunajšieho súdu, ktorí nie sú schopní v primeranej lehote vybaviť všetky pridelené veci a to má za následok predlžovanie lehôt medzi jednotlivými úkonmi, kedy súd v tej ktorej veci nekoná. Nakoľko sa však jedná o konanie, ktoré v tom čase trvalo na súde už 7 rokov, predsedníčka súdu uložila sudkyňi, aby venovala tejto veci zvýšenú pozornosť a vec začala byť priebežne sledovaná predsedníčkou súdu.

V rámci kontroly zo strany predsedníčky súdu, po zistení, že vo veci sa naďalej nekoná, bol daný sudkyňi JUDr. Jane Haluškovej dňa 27. 08. 2013 pod Spr 636/13 písomný pokyn na konanie vo veci.

Dňa 31. 01. 2014 navrhovateľka [REDAKOVANÉ] doručila predsedníčke súdu ďalšiu sťažnosť na prieťahy v konaní. Nakoľko vo veci neboli stále vykonávané žiadne úkony, bolo

dňa 12. 02. 20014 pod Spr 271/14 dané sudkyňi JUDr. Jane Haluškovej písomné napomenutie podľa § 117 ods. 9 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Napriek tomuto napomenutiu neboli vo veci 8C/177/2006 vykonávané žiadne úkony. Nakoľko sudkyňa nekonala ani na ďalší pokyn predsedníčky súdu zo dňa 07. 04. 2014, bolo požiadané Plénum Okresného súdu Liptovský Mikuláš, s pôsobnosťou Sudcovskej rady, o zaujatie stanoviska v zmysle § 45 ods. 7 písm. i/ zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov a to z dôvodu, že sudkyňa odôvodňovala po celú dobu nečinnosť v tejto veci svojou zataženosťou. Plénum Okresného súdu Liptovský Mikuláš na zasadnutí dňa 26. 06. 2014 prijalo uznesenie č. 34, v ktorom konštatovalo, že vzhľadom na dlhodobú personálnu neobsadenosť súdu sudcami a neúmernú pracovnú zataženosť nie je možné konať vo veciach v primeraných lehotách. Plénum však skonštatovalo, že vo veci 8C/177/2006 je potrebné vykonať úkony smerujúce k rozhodnutiu vo veci.

Sudkyňa JUDr. Jana Halušková nariadila dňa 29. 10. 2014 vo veci 8C/177/2006 pojednávanie na deň 08. 12. 2014, ktoré bolo odročené na základe oznámenia zástupcu odporcu o uzavretí mimosúdnej dohody. Nový termín pojednávania bol vo veci určený na deň 29. 01. 2015, kedy bola súdu predložená dohoda účastníkov o mimosúdnom vysporiadaní zo dňa 28. 01. 2015. V dôsledku toho zobrala navrhovateľka so súhlasom odporcu návrh späť. Uznesením 8C/177/2006-409 zo dňa 29. 01. 2015 súd konanie zastavil, účastníkom nepriznal právo na náhradu trov konania a súčasne rozhodol, že o trovách štátu rozhodne do 30 dní po právoplatnosti tohto rozhodnutia (uznesenie zatiaľ nie je právoplatné)...“

Predsedníčka okresného súdu k svojmu vyjadreniu pripojila aj vyjadrenie vo veci konajúcej sudkyne.

Právny zástupca sťažovateľky vo svojom podaní doručenom ústavnému súdu 26. februára 2015 k vyjadreniu okresného súdu uviedol:

„... V súvislosti s argumentáciou predsedníčky senátu o jej pracovnej zataženosťi poukazujem na vyjadrenie okresného súdu, v závere ktorého predsedníčka okresného súdu

napísala, že nepochybne zaťaženosť konajúcej sudkyne mohla objektívne spôsobiť dlhšiu nečinnosť vo veci 8C/170/2006, ale doba od apríla 2012 do októbra 2014 nezodpovedá stavu v senáte JUDr. Jany Haluškovej.

Stagnačnú dobu v trvaní 2 roky a 8 mesiacov nemožno považovať za primeranú ani na základe tvrdenia predsedníčky senátu o skutkovej a právnej zložitosti predmetnej veci. Poznámam, že pojednávanie, ktoré sa konalo 16. 1. 2012, predsedníčka senátu odročila s tým, že na základe námietok odporcu prehodnotí závery znaleckého dokazovania a buď meritórne rozhodne, alebo nariadi kontrolné znalecké dokazovanie. O tom, či vytyčí pojednávanie za účelom meritórneho rozhodnutia, alebo nariadi kontrolné znalecké dokazovanie, predsedníčka senátu mohla, aj pri jej pracovnej zaťaženosťi, rozhodnúť oveľa skôr ako po 2. rokoch a 8. mesiacoch.

Stagnačnú dobu v trvaní 2 roky a 8 mesiacov rovnako nemožno považovať za primeranú ani na základe tvrdenia predsedníčky senátu, že som zvyšovala požadovanú sumu na vyrovnanie výšky môjho podielu. Ako so som už uviedla v predchádzajúcom odseku pojednávanie, ktoré sa konalo 16. 1. 2012, bolo odročené z dôvodu posúdenia záverov znaleckého dokazovania, a napokon vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov vyplýva zo zákona, čiže súd pri rozhodovaní o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov návrhmi účastníkov nie je viazaný...

Pokiaľ ide o priznanie finančného zadostučinenia, predsedníčka senátu JUDr. Halušková vo svojom vyjadrení namieta, že táto moja požiadavka nie je dostatočne odôvodnená a ani primeraná. Poukazuje na to, že z rodinného domu som vystahovala ešte pred začatím súdneho konania o vyporiadanie BSM, ďalej že na pojednávaní dňa 20. 6. 2007 som vypovedala, že mi dal prerobiť byt syn, a preto moje tvrdenie, podľa ktorého som si na rekonštrukciu bytu od syna peniaze požičala, považuje za účelové. Poukazuje tiež na to, že moje tvrdenie o uštipačných poznámkach môjho manžela a ich negatívnom dopade na môj duševný stav, nie je podložené príslušným potvrdením odborníka. Vzhľadom na výšku sumy, na vyplatení ktorej som sa dohodla so žalovaným, predsedníčka senátu JUDr. Halušková usudzuje, že sa snažím titulom priznania primeraného finančného zadostučinenia získať to, čo som chcela získať z titulu vyrovnania podielu na zaniknutom BSM.

Na základe vyššie uvedených námietok predsedníčky senátu JUDr. Haluškovej o neodôvodnenosti a neprimeranosti mnou požadovaného finančného zadostučinenia poznamenávam nasledovné.

Z pohľadu odôvodnenia sťažnosti - v časti týkajúcej sa priznania finančného zadostučinenia - nie je podstatné, že som sa z rodinného domu žalovaného vystahovala ešte pred začatím súdneho konania o vyporiadanie BSM, ale to, že z dôvodu neprimeranej dĺžky tohto konania som nemohla vrátiť synovi peniaze, ktoré mi požičal na rekonštrukciu bytu, v dôsledku čoho som sa trápila a bola nútená, i napriek zlému zdravotnému stavu, zamestnať sa ako upratovačka...

Zo súdneho spisu je zrejmé, že rodinný dom, ktorý sme počas trvania manželstva zhodnotili, je vo výlučnom vlastníctve žalobcu a že z tohto domu som bola nútená po rozvode odísť bez finančných prostriedkov, nakoľko žalovaný vybral všetky naše spoločné úspory. Vzhľadom na to vyporiadanie BSM malo pre mňa skoro existenčný význam...

V súvislosti s úsudkom predsedníčky senátu JUDr. Haluškovej, že sa snažím titulom priznania finančného zadostučinenia získať to, čo som chcela získať z titulu podielu na zaniknutom BSM, poznamenávam, že v čase, keď som podala ústavnú sťažnosť, som vôbec netušila, že so žalovaným uzavriem mimosúdnu dohodu. ... Poznnamenávam ešte, že čo sa týka výšky finančného zadostučinenia, vychádzala som z judikatúry ústavného súdu.

Vzhľadom na uvedené považujem svoju sťažnosť za opodstatnenú...“

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich stanoviskami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy.

II.

Z obsahu sťažnosti a k nej priložených písomností, z vyjadrení účastníkov konania, a z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd zistil tento priebeh a stav konania vedeného na okresnom súde v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 177/2006:

Dňa 27. septembra 2006 sťažovateľka podala na okresnom súde návrh na začatie konania vo veci vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Vec bola zaevidovaná pod sp. zn. 8 C 177/2006.

Dňa 4. októbra 2006 okresný súd vyzval sťažovateľku na doplnenie návrhu na začatie konania.

Dňa 25. októbra 2006 sťažovateľka doplnila návrh na základe výzvy okresného súdu.

Dňa 25. októbra 2006 sťažovateľka doplnila návrh na oslobodenie od súdnych poplatkov.

Dňa 27. októbra 2006 okresný súd priznal sťažovateľke oslobodenie od súdnych poplatkov.

Dňa 27. novembra 2006 bolo doručené vyjadrenie odporcu k návrhu sťažovateľky.

Dňa 27. februára 2007 sa uskutočnilo pojednávanie. Sťažovateľka aj jej právny zástupca boli prítomní. Odporca bol prítomný, pojednávanie bolo odročené na 11. apríl 2007 z dôvodu návrhu účastníkov na mimosúdne vyporiadanie.

Dňa 11. apríla 2007 sa uskutočnilo pojednávanie. Sťažovateľka bola prítomná, odporca bol prítomný. Bolo odročené na 25. máj 2007 s tým, že sa účastníci pokúsia o mimosúdne vyporiadanie.

Dňa 25. mája 2007 sa uskutočnilo pojednávanie. Sťažovateľka bola prítomná. Odporca bol prítomný. Účastníkom bol poskytnutý časový priestor na mimosúdne vyrovnanie. Z toho dôvodu bolo pojednávanie odročené na 20. jún 2007.

Dňa 20. júna 2007 sa uskutočnilo pojednávanie. Sťažovateľka aj odporca boli prítomní. Pojednávanie bolo odročené na 12. september 2007 z dôvodu pokračovania vo vykonávaní dokazovania.

Dňa 12. septembra 2007 sa uskutočnilo pojednávanie. Sťažovateľka aj odporca boli prítomní. Bolo odročené na 26. október 2007 z dôvodu pokračovania vo vykonávaní dokazovania.

Dňa 6. marca 2008 okresný súd vyzval sťažovateľku na predloženie listinných dôkazov.

Dňa 26. marca 2008 sťažovateľka doručila listinné dôkazy.

Dňa 21. apríla 2008 sa uskutočnilo pojednávanie. Sťažovateľka aj odporca boli prítomní. Bolo odročené na 28. máj 2008 z dôvodu ďalšieho vykonávania dokazovania.

Dňa 28. mája 2008 sa uskutočnilo pojednávanie. Sťažovateľka aj odporca boli prítomní. Bolo odročené na neurčito z dôvodu nariadenia znaleckého dokazovania na účely zistenia hodnoty vecí vnesených do nehnuteľnosti vo vlastníctve odporcu...

Dňa 31. októbra 2008 okresný súd uznesením uložil odporcovi zaplatiť preddavok na znalecké dokazovanie vo výške 20 000 Sk.

Dňa 11. novembra 2008 predložil dôkazy odporca.

Dňa 31. októbra 2008 okresný súd uznesením nariadil znalecké dokazovanie a za znalca určil [REDAKOVANÉ] z odboru stavebníctva, odvetvia odhadu hodnoty stavebných prác a odhadu hodnoty nehnuteľností.

Dňa 31. októbra 2008 okresný súd uznesením nariadil znalecké dokazovanie a za znalca určil [REDAKOVANÉ] z odboru strojárstva, odvetvia odhadu hodnoty strojových zariadení.

Dňa 20. februára 2009 znalec [REDAKOVANÉ] oznámil, že bude pravdepodobne vyčiarknutý z „*odvetvia hodnoty stavebných prác*“.

Dňa 7. apríla 2009 okresný súd uznesením udelil súhlas [REDAKOVANÉ] na pribratie konzultanta z odvetvia odhadu hodnoty stavebných prác.

Dňa 6. apríla 2009 okresný súd zaslal na Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky fotokópiu podania ustanoveného znalca.

Dňa 4. mája 2009 okresný súd vydal opravné uznesenie svojho uznesenia č. k. 8 C 177/2006-92 z 31. októbra 2008.

Dňa 21. mája 2009 znalec [REDAKOVANÉ] oznámil okresnému súdu, že za konzultanta si pribral [REDAKOVANÉ], a zároveň žiadal o súhlas s použitím motorového vozidla.

Dňa 21. mája 2009 okresný súd udelil súhlas znalcovi [REDAKOVANÉ] s pribratím konzultanta a použitím motorového vozidla.

Dňa 25. mája 2009 okresný súd zaslal spis znalcovi [REDACTED] na účely vyhotovenia znaleckého posudku.

Dňa 3. júna 2009 znalec [REDACTED] oznámil vykonanie obhliadky.

Dňa 5. júna 2009 znalec [REDACTED] požiadal o predĺženie lehoty na vypracovanie znaleckého posudku.

Dňa 12. júna 2009 okresný súd uznesením predĺžil znalcovi [REDACTED] lehotu na predloženie znaleckého posudku do 31. júla 2009.

Dňa 23. júna 2009 znalec [REDACTED] požiadal o spresnenie hodnoty stavby.

Dňa 25. júna 2009 okresný súd oznámil žiadané údaje.

Dňa 23. júla 2009 znalec [REDACTED] požiadal o súhlas s opätovnou obhliadkou v právnej veci.

Dňa 23. júla 2009 znalec [REDACTED] požiadal o predĺženie lehoty na vypracovanie znaleckého posudku.

Dňa 30. júla 2009 okresný súd uznesením predĺžil znalcovi [REDACTED] lehotu na predloženie znaleckého posudku do 31. augusta 2009.

Dňa 12. augusta 2009 znalec [REDACTED] oznámil, že sťažovateľka je od 11. júla 2009 v USA a termín jej príchodu nie je známy.

Dňa 30. júla 2009 okresný súd oznámil znalcovi [REDACTED], že súhlasí s použitím osobného motorového vozidla a s vykonaním dodatočnej obhliadky.

Dňa 28. augusta 2009 bol doručený znalecký posudok od [REDACTED].

Dňa 4. septembra 2009 okresný súd uznesením priznal znalcovi [REDACTED] znalečné vo výške 807,39 €.

Dňa 22. septembra 2009 znalec [REDACTED] oznámil, že 16. septembra 2009 bola uskutočnená opätovná obhliadka.

Dňa 9. októbra 2009 okresný súd uznesením predĺžil lehotu na predloženie posudku znalcovi [REDACTED] do 20. októbra 2009.

Dňa 13. októbra 2009 okresný súd zaslal znalecký posudok [REDACTED] sťažovateľke.

Dňa 14. decembra 2009 okresný súd oznámil znalcovi [REDACTED] chybu vo vyúčtovaní odmeny.

Dňa 11. januára 2010 okresný súd uznesením priznal znalcovi [REDACTED] odmenu.

Dňa 2. februára 2010 znalec [REDACTED] podal odvolanie proti uzneseniu okresného súdu z 11. januára 2010.

Dňa 26. apríla 2010 okresný súd predložil odvolanie znalca [REDACTED] Krajskému súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“).

Dňa 15. novembra 2010 krajský súd vrátil vec okresnému súdu ako predčasne predloženú.

Dňa 18. novembra 2010 okresný súd zaslal odvolanie znalca z 2. februára 2010 účastníkom konania na vyjadrenie.

Dňa 26. novembra 2010 bolo doručené vyjadrenie sťažovateľky k odvolaniu znalca.

Dňa 13. decembra 2010 spis bol predložený krajskému súdu.

Dňa 19. januára 2011 krajský súd uznesením potvrdil uznesenie okresného súdu.

Dňa 31. marca 2011 sa uskutočnilo pojednávanie. Sťažovateľka aj odporca boli prítomní. Z dôvodu pokusu o mimosúdne vyriešenie sporu bolo pojednávanie odročené na 19. máj 2011 z dôvodu doplnenia dokazovania výsluchom znalca [REDACTED], ako aj pokusu účastníkov o mimosúdnu dohodu.

Dňa 6. apríla 2011 odporca požiadal o prehodnotenie znaleckého posudku č. 30/2009 vypracovaného [REDACTED].

Dňa 31. marca 2011 okresný súd uznesením uložil odporcovi, aby v lehote 15 dní zaplatil preddavok na znalečné vo výške 1 000 €.

Dňa 6. júna 2011 odporca doručil odvolanie proti uzneseniu okresného súdu z 31. marca 2011, ktorým uložil odporcovi zaplatiť na účet súdu preddavok na znalecké dokazovanie 1 000 €.

Dňa 14. júna 2011 bol spis predložený krajskému súdu.

Dňa 29. júna 2011 krajský súd zmenil napadnuté uznesenie tak, že odporcovi uložil zaplatiť preddavok na znalečné vo výške 600 €.

Dňa 9. novembra 2011 sa uskutočnilo pojednávanie. Sťažovateľka aj jej právny zástupca boli prítomní. Odporca bol prítomný. Prebehlo v merite veci a bolo odročené na 16. január 2012.

Dňa 22. decembra 2011 odporca doručil návrh na vykonanie dôkazov. Oznámil, že trvá na nariadení kontrolných znaleckých dokazovaní.

Dňa 16. januára 2012 sa uskutočnilo pojednávanie. Sťažovateľka aj jej právny zástupca boli prítomní. Odporca bol prítomný. Súdny znalec bol prítomný. Prebehlo v merite veci a bolo odročené na účely rozhodnutia o nároku súdneho znalca.

Dňa 1. marca 2012 okresný súd uznesením nepriznal znalcovi [REDAKOVANÉ] znalečné vo výške 68 €.

Dňa 1. marca 2012 okresný súd uznesením priznal znalcovi [REDAKOVANÉ] znalečné vo výške 72 €.

Dňa 1. marca 2012 okresný súd uznesením priznal znalcovi [REDAKOVANÉ] znalečné vo výške 41,92 €.

Pojednávanie nariadené na 8. december 2014 bol zrušené z dôvodu, že sa spis nachádzal na ústavnom súde (spis bol okresnému súdu vrátený 5. decembra 2014, pozn.).

Dňa 29. januára 2015 sa uskutočnilo pojednávanie. Sťažovateľka svoj návrh zobrala späť. Uznesenie o zastavení konania nadobudlo právoplatnosť 26. februára 2015.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal...

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 177/2006 došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov...

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstráni. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. I. ÚS 41/02).

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií ústavný súd postupoval aj v danom prípade.

1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd konštatuje, že dĺžka posudzovaného konania v napadnutom období nebola závislá od právnej zložitosti veci. Istá miera faktickej zložitosti konania vyplývala z potreby vykonať znalecké dokazovanie vo veci.

2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľky v preskúmvanej veci, ústavný súd nezistil žiadnu závažnú okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jeho ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v napadnutom období k zbytočným prieťahom v konaní.

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu. Konštatuje, že posudzované konanie začalo 27. septembra 2006 a bolo ukončené späťvzatím žaloby sťažovateľkou 29. januára 2015, trvalo teda viac ako osem rokov. Takáto dĺžka napadnutého konania sa na prvý pohľad javí ako neprimeraná, avšak ústavný súd konštatuje, že konajúci súd v pomerne rýchlom slede od podania návrhu na začatie konania nariaďoval pojednávania a vykonával úkony smerujúce k rozhodnutiu veci.

Obdobie od roku 2006 do 2008 je poznačené snahou účastníkov o mimosúdne vyriešenie sporu, pričom konajúci súd im na to ponechával žiadaný priestor. Túto okolnosť nemožno pripočítať na ťarchu konajúceho súdu.

Od roku 2008 do roku 2012 konajúci súd vykonával dokazovanie, okrem iného aj znalcami. Toto obdobie je poznačené istou neefektivitou v úkonoch súdu (najmä zdĺhavá písomná komunikácia so znalcami, predčasné predloženie odvolania znalca proti uzneseniu o priznaní odmeny krajskému súdu). Aj v tomto období účastníci žiadali konajúci súd o lehotu na mimosúdne vyriešenie sporu (pojednávanie 31. marca 2011 bolo z toho titulu odročené na 19. máj 2011).

Bez akýchkoľvek zákonných dôvodov bol okresný súd nečinný od 5. apríla 2012 do 8. decembra 2014, teda dva roky a osem mesiacov. K uvedenej nečinnosti, a teda k zbytočným prieťahom, pritom nedošlo v dôsledku zložitosti veci ani správania účastníkov, ale výlučne v dôsledku postupu súdu. Ústava pritom v čl. 48 ods. 2 zaväzuje predovšetkým

súdy ako garantov spravodlivosti, aby prijali príslušné opatrenia umožňujúce prerokovanie veci – a teda vykonanie spravodlivosti – bez zbytočných prieťahov.

Vzhľadom na uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľky na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 1.

Sťažovateľka okrem vyslovenia porušenia označených základných práv tiež navrhla, aby ústavný súd svojím rozhodnutím prikázal okresnému súdu konať vo veci bez zbytočných prieťahov. Vzhľadom na to, že ústavný súd zistil, že namietané konanie bolo právoplatne skončené 26. februára 2015, príkaz, aby okresný súd ďalej konal vo veci bez zbytočných prieťahov, neprichádzal do úvahy.

Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie.

Sťažovateľka požadovala priznať jej finančné zadosťučinenie v sume 7 000 € najmä preto, že: *„Nečinnosť okresného súdu vyvoláva (u nej) právnu neistotu, pričom intenzitu tohto stavu ešte stupňuje skutočnosť, že celé konanie... trvá už vyše osem rokov... vyvoláva (u nej) pocity úzkosti a stresu.“*

Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy nie je dostatočným zadosťučinením pre sťažovateľku. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať jej aj finančné zadosťučinenie podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti a s prihliadnutím na všetky okolnosti zisteného porušenia práv sťažovateľky považuje za primerané v sume 2 000 €. Osobite prihliadol na tú skutočnosť, že sťažovateľka podala sťažnosť na ústavný súd zrejme účelovo.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľke do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 2 a v bode 5.

Ústavný súd napokon podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľky, ktoré jej vznikli v súvislosti s právnym zastupovaním. Sťažovateľka sa domáha, aby jej ústavný súd priznal úhradu trov konania v sume 139,92 €.

Keďže úhrada trov konania v sume požadovanej sťažovateľkou je nižšia ako suma vypočítaná podľa príslušných ustanovení vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov, ústavný súd priznal sťažovateľke úhradu trov konania v sume uvedenej v bode 3 výroku tohto nálezu.

Trovy konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet obchodnej spoločnosti HKP Legal, s. r. o., Sasinkova 6, Bratislava (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 Občianskeho súdneho poriadku) podľa výroku rozhodnutia.

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou rozhodnutia uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. júna 2015